

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 36/16

Luxemburg, 5 april 2016

Arrest in de gevoegde zaken C-404/15 en C-659/15 PPU
Pál Aranyosi en Robert Căldăraru

De tenuitvoerlegging van een Europees aanhoudingsbevel moet worden uitgesteld indien er vanwege de omstandigheden waaronder de betrokkene in de lidstaat die het aanhoudingsbevel heeft uitgevaardigd wordt gedetineerd, een reëel gevaar bestaat van onmenselijke of vernederende behandeling

Indien het bestaan van een dergelijk gevaar niet binnen een redelijke termijn kan worden uitgesloten, dient de met de tenuitvoerlegging van het bevel belaste autoriteit te beslissen of de overleveringsprocedure moet worden beëindigd

In zaak C-404/15 heeft een Hongaarse onderzoeksrechter twee Europese aanhoudingsbevelen uitgevaardigd tegen Pál Aranyosi, een Hongaars staatsburger, opdat strafvervolgning kan worden ingesteld wegens twee diefstallen met braak die Aranyosi in Hongarije zou hebben gepleegd.

In zaak C-659/15 PPU heeft een Roemeense rechtbank een Europees aanhoudingsbevel uitgevaardigd tegen Robert Căldăraru, teneinde in Roemenië een gevangenisstraf van één jaar en acht maanden, opgelegd wegens rijden zonder rijbewijs, ten uitvoer te kunnen leggen.

Aangezien de twee mannen werden aangetroffen in Duitsland, dienden de Duitse autoriteiten de bevelen te onderzoeken.

Het Hanseatische Oberlandesgericht in Bremen (hogere regionale rechtbank te Bremen, Duitsland), waaraan de vraag werd voorgelegd of deze bevelen ten uitvoer moesten worden gelegd, heeft vastgesteld dat de omstandigheden waaronder Aranyosi en Căldăraru in respectievelijk de Hongaarse en de Roemeense gevangenis konden worden gedetineerd, in strijd waren met fundamentele rechten, in het bijzonder met het in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie neergelegde verbod van onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen. In zijn arresten van 10 juni 2014 en 10 maart 2015 heeft het Europees Hof voor de rechten van de mens immers geoordeeld dat Roemenië en Hongarije fundamentele rechten hadden geschonden wegens de overbevolkte cellen in hun penitentiaire inrichtingen.¹

De Duitse rechterlijke instantie verzoekt het Hof van Justitie of, in dergelijke omstandigheden, de tenuitvoerlegging van Europese aanhoudingsbevelen kan of moet worden geweigerd, dan wel onderworpen aan de voorwaarde dat van de uitvaardigende lidstaat gegevens verkregen op grond waarvan kan worden nagegaan of de detentieomstandigheden in overeenstemming zijn met de grondrechten.

Omdat Căldăraru zich thans in Duitsland in hechtenis bevindt, is zijn zaak behandeld volgens de in het Reglement voor de procesvoering van het Hof voorziene prejudiciële spoedprocedure. Aangezien Aranyosi thans niet is gedetineerd, is zijn zaak niet aan deze procedure onderworpen. Het Hof heeft evenwel besloten om beide zaken, daar zij betrekking hebben op hetzelfde onderwerp, te voegen voor het arrest.

¹ Voor Roemenië gaat het om de zaken Vociu/Roemenië, nr. 22015/10; Bujorean/Roemenië, nr. 13054/12; Mihai Laurențiu Marin/Roemenië, nr. 79857/12, en Constantin Aurelian Burlacu/Roemenië, nr. 51318/12. Voor Hongarije gaat het om de zaken Varga e.a./Hongarije, nr. 14097/12, 45135/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13 en 64586/13.

In zijn arrest van heden herinnert het Hof eraan dat het absoluut verbod van onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen deel uitmaakt van de door het Unierecht beschermde grondrechten. Derhalve dient de voor de tenuitvoerlegging van het bevel verantwoordelijke autoriteit, indien zij bewijzen heeft dat er een reëel gevaar bestaat dat personen die in de uitvaardigende lidstaat zijn gedetineerd onmenselijk of vernederend worden behandeld, dit gevaar te beoordelen voordat zij beslist over de overlevering van de betrokkene.

Wanneer een dergelijk gevaar voortvloeit uit de algemene detentieomstandigheden in de betrokken lidstaat, kan de vaststelling van dat gevaar op zichzelf niet leiden tot de weigering om het bevel ten uitvoer te leggen. Aangetoond dient immers te worden dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de betrokkene daadwerkelijk een dergelijk gevaar zal lopen vanwege de voor hem te verwachten detentieomstandigheden.

Om te kunnen beoordelen of in het geval van de betrokkene van een dergelijk gevaar sprake is, dient de voor de tenuitvoerlegging van het bevel verantwoordelijke autoriteit aan de uitvaardigende autoriteit dringend te verzoeken om alle noodzakelijke gegevens over de detentieomstandigheden te verstrekken.

Indien de voor de tenuitvoerlegging van het bevel verantwoordelijke autoriteit, in het licht van de verstrekte gegevens of van alle andere informatie waarover zij beschikt, vaststelt dat er voor de persoon tegen wie het bevel is uitgevaardigd een reëel gevaar bestaat van onmenselijke of vernederende behandeling, **dient de tenuitvoerlegging van het bevel te worden uitgesteld totdat aanvullende gegevens worden verkregen die het bestaan van een dergelijk gevaar kunnen uitsluiten. Indien het bestaan van dit gevaar niet binnen een redelijke termijn kan worden uitgesloten, dient deze autoriteit te beslissen of de overleveringsprocedure moet worden beëindigd.**

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106